

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/228/2017
Identifikačné číslo spisu:	1414211392
Dátum vydania rozhodnutia:	21.06.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:1414211392.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci manželky X. J., narodennej XX. S. XXXX., bývajúcej v Z., B., zastúpenej AK Neuschlová, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Dostojevského rad 5, IČO: 36 861 359, v mene ktorej ako konateľka koná advokátka Mgr. Zuzana Neuschlová a manžela X. S. J., narodeného XX. S. XXXX, bývajúceho v D., F., zastúpeného JUDr. Jozefom Polákom, advokátom so sídlom v Dolnom Kubíne, Aleja Slobody 50, o rozvod manželstva a o úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode, maloleté deti D. J., narodený X. O. XXXX a N. J., narodený XX. K. XXXX, obe bytom v Z., B., zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, vedenej Okresným súdom Bratislava IV pod sp. zn. 25P/164/2014, o dovolaní manžela proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 28. júna 2017 sp. zn. 20CoP/107/2016, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava IV (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 23. mája 2016 sp. zn. 25P/164/2014 manželstvo manželov rozviedol, maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti manželky, manžela zaviazal počnúc právoplatnosťou rozsudku prispievať každému z maloletých detí na výživu sumou 250 eur mesačne vždy do pätnásteho dňa v mesiaci do rúk manželky, vyslovil, že obaja manželia budú maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok a napokon upravil styk manžela s maloletými deťmi. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že spornou medzi účastníkmi konania bola otázka určenia výšky vyživovacej povinnosti manžela na maloleté deti. Pri určení výšky výživného prihliadol na príjem manželky a manžela, pričom vychádzal aj zo skutočností, že manžel má majetkovú účasť vo viacerých spoločnostiach, o ktorých tvrdil, že sú stratové, prípadne nemajú žiaden zisk. Maloleté deti v čase rozhodovania súdu navštevovali prvý a šiesty ročník základnej školy. Výživné v sume 250 eur na jedno maloleté dieťa potom považoval za primerané veku a potrebám maloletých detí a zodpovedá aj možnostiam a schopnostiam manžela.

2. Proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o vyživovacej povinnosti podal manžel odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) v záhlaví označeným rozsudkom

tak, že ho v napadnutom výroku potvrdil a rozhodol o trovách konania. Potvrdenie rozsudku odôvodnil jeho vecnou správnosťou. K námietke manžela, že po 23. máji 2016 došlo ku skončeniu jeho pracovného pomeru a už nedosahuje príjem, z ktorého súd prvej inštancie vychádzal uviedol, že manžel súdu nepredložil rozhodnutie, na základe ktorého bol z funkcie podpredsedu a člena predstavenstva akciovej spoločnosti odvolaný, neozrejmil na základe čoho k jeho odvolaniu došlo a z jeho oznámenia nie je zrejmé ani to, či odvolaním z funkcie dochádza zároveň aj ku skončeniu pracovného pomeru. Na základe uvedeného potom na túto skutočnosť neprihliadol. Prevod obchodného podielu spoločnosti I. s. r. o. na matku manžela vyhodnotil ako vzdanie sa výhodnejšieho majetkového prospechu, pretože súdu manžel nepreukázal, či obchodný podiel bol prevedený odplatne, respektíve bezodplatne. Manžel je zároveň konateľom spoločnosti I., s. r. o., teda je osobou, ktorá rozhoduje o mzdových nárokoch zamestnancov, a preto ním určená mzda pre seba v sume 354,84 eura je značne podhodnotená. Jeho konanie tak posúdil ako také, ktorým sa vzdal výhodnejšieho majetkového prospechu, respektíve výhodnejšieho zamestnania. Za takéto konanie považoval aj účasť manžela vo viacerých akciových spoločnostiach, z ktorých nedosahuje žiadny zisk. Tvrdenú finančnú výpomoc od svojich rodičov manžel súdu nepreukázal. Pokiaľ ide o jeho zdravotný stav uviedol, že neprebíha žiadne konanie ohľadom zníženia jeho funkčnej schopnosti pracovať, a preto neprihliadol k jeho zdravotným problémom. Záverom konštatoval, že manžel neuviedol žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia rozhodnutia nevysporiadal. Rozhodnutie súdu prvej inštancie preto potvrdil ako vecne a právne správne.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal manžel dovolanie. Dovolanie odôvodnil dovolacím dôvodom podľa § 431 a podľa § 432 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p. alebo Civilný sporový poriadok“) tvrdiac, že rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci, pričom prípustnosť dovolania odvodzoval z § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p., t. j. rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Nesúhlasil so závermi odvolacieho súdu, že zdravotný stav mu nebránil si nájsť adekvátnu prácu za primeranú mzdu, a že je v aktívnom produktívnom veku s vysokoškolským vzdelaním a musí byť schopný si nájsť adekvátne zamestnanie so mzdou zodpovedajúcou jeho vzdelaniu a kvalitám. Za nesprávny považoval aj názor súdu, že ako konateľ je oprávnený rozhodovať o mzdových nárokoch, a preto sa spolupodieľal na rozhodovaní o svojej mzde, ktorá je v sume 354,86 eura podhodnotená. Nestotožnil sa ani s tvrdením odvolacieho súdu, že neuviedol žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku nevysporiadal. V dovolaní sa vyjadril k jeho odvolaniu z funkcie podpredsedu predstavenstva akciovej spoločnosti, k prevodu obchodného podielu spoločnosti I., s. r. o., ako aj k účasti v ďalších akciových spoločnostiach. Na základe uvedených skutočností potom považoval výživné určené súdom prvej inštancie a potvrdené odvolacím súdom za vysoké. Záver odvolacieho súdu o tom, že výživné v sume 250 eur na jedno dieťa je primerané, považoval za arbitrárny, pretože súdy vychádzali z domnienok a dohadov a nie zo skutočne preukázaných skutočností. Uplatnil aj dovolací dôvod podľa § 431 C. s. p. namietajúci, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, teda súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. [§ 420 písm. f) C. s. p.]. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava vo vyjadrení k dovolaniu manžela uviedol, že zotrváva na svojich prednesoch a výšku výživného ponecháva na úvahe súdu s tým, aby súd zohľadnil odôvodnené potreby maloletých detí.

5. Manželka navrhla dovolanie manžela zamietnuť stotožňujúc sa s odôvodnením odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie.

6. Konanie o rozvod manželstva a úpravu pomerov manželov k ich maloletým deťom na čas po rozvode je s účinnosťou od 1. júla 2016 upravené Civilným mimosporovým poriadkom (zákonom č. 161/2015 Z. z. - ďalej len „C. m. p.“ alebo „Civilný mimosporový poriadok“). Podľa § 2 ods. 1 C. m. p. platí, že na

konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Pretože Civilný mimosporový poriadok neustanovuje inak, dovolací súd preskúmal vec z hľadiska prípustnosti dovolania manžela podľa príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania sa zaoberal jeho prípustnosťou a dospel k záveru, že dovolanie manžela je potrebné odmietnuť.

8. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

9. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné a podmienky prípustnosti dovolania, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. V preskúmvanej veci žalobca odôvodňoval prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) a podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

10. Podľa § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

11. Ustanovenie § 421 ods. 1 upravuje jednak predpoklady prípustnosti dovolania, ktoré sú spoločné pre všetky prípady vymenované pod písmenami a), b) a c) a jednak upravuje pre každý jednotlivý prípad osobitné podmienky, za splnenia ktorých je daná prípustnosť dovolania. Pre všetky prípady vymenované pod písmenami a), b) a c) § 421 ods. 1 C. s. p. platí, že dovolanie je prípustné vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu alebo zmeňujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak dovolateľom nastolená otázka je otázkou právnou (v žiadnom prípade sa nepripúšťa riešenie skutkových otázok) a ak ide o takú právnú otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie je splnený niektorý z týchto predpokladov prípustnosti, dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné. V takomto prípade je tu bez ďalšieho dôvod na odmietnutie dovolania; dovolací súd ďalšie podmienky prípustnosti dovolania neskúma. K uvedenému je treba dodať, že k posúdeniu prípustnosti dovolania pristúpi dovolací súd len vtedy, ak dovolací dôvod je riadne vymedzený v súlade s § 432 C. s. p.

12. V preskúmvanej veci dovolanie manžela vyššie uvedené požiadavky nespĺňa. V dovolaní totiž nie je uvedené právne posúdenie veci, ktoré pokladá manžel za nesprávne, a rovnako ani to, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Manželom vymedzené otázky sú otázkami skutkovými, ktoré sú výsledkom vykonaného dokazovania, a nie otázkami právnymi. Dovolanie manžela je navyše koncipované ako spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posúdení veci, čo významovo nezodpovedá kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p.

13. Možno preto uzavrieť, že dovolanie manžela pokiaľ ide o namietané nesprávne právne posúdenie treba odmietnuť z dôvodu, že tento dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 C. s. p. Nad rámec najvyšší súd dodáva, že určenie výšky výživného na maloleté dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach. Každé jedno rozhodnutie o výživnom na maloleté dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady. Pokiaľ účelom § 421 ods. 1 písm. b) C. s. p. zo širších hľadísk je tiež to, aby sa vyriešením niektorej, dosiaľ ešte dovolacím súdom nevyriešenej, právnej otázky vytvorila a ustálila rozhodovacia prax odvolacieho súdu, je namieste konštatovanie, že vyriešením takto vysoko individuálnej otázky (akou je určenie konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti) sa ani nemôže vytvoriť ustálená rozhodovacia prax odvolacieho súdu. Pri posúdení a hodnotení zákonom ustanovených východísk na určenie výživného postupujú totiž sudy vždy diferencovane v každom konkrétnom prípade

a nezotrúvajú na určitých striktných hraniciach. V takto individualizovanom rámci určovania konkrétnej výšky výživného zovšeobecnenie ani neprichádza do úvahy (porovnaj 3 Cdo 226/2017, 5 Cdo 87/2017).

14. Pokiaľ ide o manželom uplatnenú vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. f) C. s. p. najvyšší súd uvádza, že podľa vyššie označeného zákonného ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť taký nesprávny postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca. Podstatou tohto práva je zabezpečiť fyzickým a právnickým osobám možnosť domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty, ktoré im právny poriadok priznáva.

15. V súvislosti s námietkou manžela najvyšší súd zdôrazňuje, že nejde o porušenie práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany sporu a jeho návrhu nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom. Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo strany sporu, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že súdy zistia (po vykonaní dôkazov a ich vyhodnotení) skutkový stav a po použití relevantných právnych noriem vo veci rozhodnú, za predpokladu, že skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a že neboli prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

16. Právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany sporu na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva totiž aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument strany sporu (II. ÚS 76/07).

17. Dovolací súd po preskúmaní veci nezistil, že by v danej veci išlo o taký extrémny prípad, že písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu. Dovoláním napádaný rozsudok odvolacieho súdu uvádza ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, popisuje dôvody, ktoré viedli manžela k podaniu odvolania, ako sa k odvolaniu vyjadrila manželka a dostatočne reaguje aj na námietky manžela uvádzané v odvolaní. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu tak dáva dostatočné odpovede na podstatné otázky. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Dovolací súd považuje preto rozhodnutie odvolacieho súdu za riadne zdôvodnené a za presvedčivé. Manžel preto nedôvodne argumentoval, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný a arbitrárný.

18. K dovolaniu boli manželom priložené dôkazy, ktoré podľa rozhodnutia odvolacieho súdu mal manžel pripojiť už k odvolaniu. Na tieto dôkazy dovolací súd prihliadať nemôže, pretože je v súlade s § 442 C. s. p. viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Pred dovolacím súdom je dokazovanie v zásade vylúčené, okrem preukazovania včasnosti a prípustnosti dovolania.

19. So zreteľom na uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie manžela odmietol pokiaľ ide o namietanú vadu zmätočnosti podľa § 447 písm. c) C. s. p. ako neprípustné a pokiaľ ide o nesprávne právne posúdenie podľa § 447 písm. f) C. s. p. z dôvodu, že dovolací dôvod nie je vymedzený spôsobom uvedeným v § 432 C. s. p.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky o náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 52 C. m. p. v spojení s § 453 ods. 1 C. s. p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

21. Toto uznesenie bolo prijaté senátom najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.